

Cena Genia smíchu z dílny Petra Nováka

Během závěrečného **Galavečera smíchu** bude zítra předána také **Cena Genia smíchu**, kterou doprovází plastika akademického sochaře **PETRA NOVÁKA**, jenž pochází z nedaleké Jaroměře, kde vyrůstal pod vlivem sochařství B. M. Brauna.

Od počátku svého života jsem se zajímal o přírodu, v desíti jsem chtěl být námořníkem a bohatě ilustrovat své lodní deníky. Ve třinácti jsem chtěl být malířem a ve čtrnácti sochařem. Vystudoval jsem Střední průmyslovou školu kamenickou v Hořicích a potom Akademii výtvarných umění v Praze v sochařské speciálce profesora Stanislava Hanzíka.

Před tím jsem ale podnikl s přítelem čtrnáctidenní cestu do Říma a Florencie a navštívil sochaře Giacomu Manzú v Ardey, kde je velká sbírka jeho soch. Stal jsem se vášnivým milovníkem Itálie a obdivovatelem italské renesance i moderního umění. V době komunistické diktatury byla ale mizivá naděje, že se do Itálie opět podívám. Přesto jsem studoval italštinu a italské umění v kulturním středisku italského státu v Praze. Můj sochařský názor se utvzoval v citění klasických hodnot pod vlivem místního baroka, odkazu Rodinova a silného vztahu k renesanci. Po převratu v roce 1989 jsem už jezdil do Itálie každý rok, abych mohl hlouběji studovat antiku a renesanci. RaS

Více o autorovi a jeho díle na www.horsessculptures.com.

Připravil R. Smetana, úprava K. Formánková, grafika na titulní straně MAXX CREATIVE s.r.o.

Realizaci projektu podporuje:

Ubytování zajišťuje:

Významní sponzoři:

Sponzoři cen festivalu:

Sponzor Kuličkydý smíchu:

Sponzoři festivalu:

Hlavní mediální partner:

Mediální partneři:

GRAND Festival smíchu se koná pod záštitou ministra kultury ČR Martina Baxy, hejtmána Pardubického kraje Martina Netolického, primátora města Pardubic Jana Nadrchala a prezidenta Herecké asociace Ondřeje Kepky. Za finanční podpory Ministerstva kultury, Pardubického kraje a statutárního města Pardubice.

Východočeské divadlo Pardubice

23. GRAND FESTIVAL SMÍCHU

27. března – 3. dubna 2023

Pořádná porce humoru!

VII. neděle 2. dubna 2023 FESTIVALOVÉ NOVIN(KY)

Dnes soutěží... Činoherní klub, Praha

„Napřed ten kůň, a teď tohle – dyť bylo všechno tak pěkně nalajnovaný, kde se to ku*va pos*alo?“

Má to být velký večer. Parta chlapů z autodílny se s vidinou vítězství a uznání složí na dostihového psa – každý jednu nohu – a chystají se na první závod. S nečekaným návštěvníkem ale věci vezmou úplně jiný směr...

Kam až ustoupit a kdy nemlčet? Kdy je třeba riskovat? Jak rozlišit, co je důležité, co všechno je v sázce a kdy jde možná o život? Hra o velké touze aspoň někdy něco vyhrát.

My v Činoherním klubu v Praze obvykle neděláme čisté komedie. Spíš jsou pro nás typické hry, u kterých se zasmějete absurditě situací, mnohdy ve své podstatě vážných nebo smutných. O to víc nás loni potěšilo, že naše satira OŠKLIVEC vyhrála na GRAND Festivalu smíchu – mimo jiné – Cenu studentské poroty. Víc než cokoli jiného to pro nás znamenalo definitivní potvrzení, že se jedná o komedii.

Letos přijíždíme s inscenací hry ještě o něco problematičtější k zařazení na škále komedií. A doufáme, že nám ji pomůžete blíž určit. **Večer na psích dostizích** je totiž černá komedie, při jejímž sledování se přistihnete, že se smějete něčemu, co moc vtipné není a čemu byste se smát ani neměli. Nic jiného než smích nezbyvá.

Markéta Kočí Machačíková, dramaturgyně Činoherního klubu

Odjakživa mě bavilo dělat humor!

Dnes se do hlavní soutěže zapojí se svou inscenací **Večer na psích dostizích** pražský Činoherní klub. Před začátkem festivalu jsme zpovídali uměleckého šéfa a zároveň i velmi úspěšného herce tohoto souboru **MARTINA FINGERA**.

Režisér David Šiktanc mimo jiné uvedl, že si text Večer na psích dostizích vybral „právě pro žánrové neukotvení, pro pružnost v tom, jak se do sebe žánry prolínají“.
Kam byste tuto hru zařadil vy?

Do tradice her, které si k nám přivážíme z britských ostrovů. V Činoherním klubu se o to v minulých letech staral především Ondřej Sokol. Vyznačují se směsicí typického humoru, který ovšem ne každý skousne, a drsných aspektů. Pokud jsou ty hry opravdu

dobré, jejich kvalita je hodně v rétoričnosti textu, v pointování replik a situací. Mistrem nad mistry je v tomhle Martin McDonagh, který už dlouho do Činoherního klubu neodmyslitelně patří. Charmanův Večer na psích dostizích se mu malinko podobá.

Jedna z otázek, kterou si inscenace klade, je: Kdy je třeba riskovat a jednat? Jaká je vaše odpověď?

Na to už je dávno terminus technicus. Tak zvaný Bystander effect, kdy je otázkou, zda jen přihlížet násilí páchaném na někom druhém, nebo pomoci, jsme před mnoha lety mapovali v polohraném dokumentu s autorem a režisérem Mirkem Bambuškem. Odpověď není jednoduchá, dle psychologů a policistů je důležité vyhodnotit situaci a rizika pro sebe a okolí. Těžko se to ovšem dělá, protože takovéto momenty se odehrávají většinou rychle a jsou nabitý adrenalinem. Já mám za sebou zkušenost, kdy jsem se v metru vrhnul bezhlavě do obrany slabšího před stupidním agresorem. Skončili jsme oba na policii.

Je pro vás herecky lákavější tragédie, či komedie? Máte v tomto ohledu nějakou preferenci?

Preferenci nemám. Odjakživa mě ale humor bavilo dělat pro své okolí. Když jsme se v Šumperku dali dohromady s Ondrou Sokolem, srandu jsme spolu měli od rána do večera. Naše autorské tak zvané divadelní hry byly cílené na to, abychom diváky rozesmáli. Moje herecká kariéra mi potom přisuzovala spíš vážné a tragické role. Mě baví humor a vážné kloubit dohromady. Nejspokojenější jsem, když lidi pobavím a zároveň je v jistých momentech zpražím.

Kdybyste nebyl hercem, jaké povolání by vás lákalo?

Chtěl jsem být kdysi dávno kriminalistou. Dnes jsem rád, že jím nejsem. Herectví dělám už hodně dlouho, zaujímá největší část mého života. Jsem šťastný, že můžu dělat to, co dělám. Nic jiného mě neláká.

V Činoherním klubu působíte nejen jako herec, ale od sezony 2020/21 také jako umělecký šéf. Je pro vás náročné tyto dvě pozice skloubit?

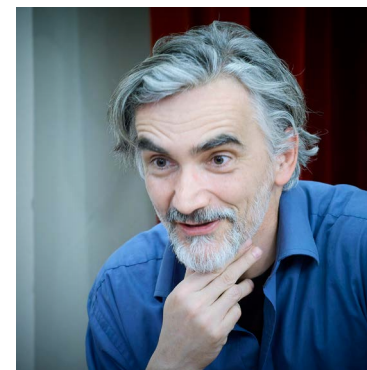
Je to docela dost náročné. Už mnoho měsíců je můj život, dá se říct, jenom pracovní. A to nastavení v hlavě je pro herectví a šéfování v mnohém hodně odlišné. Můžu vyletět z kůže, když se učím nový text nebo jinak připravuji na roli a jsem ponořen do metafyzického světa, a do toho mě začne bombardovat nějaký „přízemní“ problém. To pak někdy ve vzteku letí scénář na protější zeď. Mým úkolem pro příští měsíce kromě splňování cílů, které jsem si jako šéf Činoherního klubu vytknul, je především najít čas na svůj osobní život. Musím zvládnout logistiku organizace času, abych se mohl nabíjet energií mimo práci a mimo Prahu. NeH

S hercem a uměleckým šéfem Dejvického divadla...

V soutěžní komedii **Každý má svou pravdu** hrál také **MARTIN MYŠIČKA**, který nám po představení věnoval chvilku na rozhovor...

Pokud chcete sdělit lidem nějakou důležitou myšlenku, je podle vás, účinnější ji sdělit vážně, nebo skrytou v humoru?

Naše inscenace je důkazem toho, že skrze humor je to pro diváka přijatelnější. Oproti původní hře je naše verze obohacena o spoustu různých vtípků a situačních gagů. Původně to byla salonní konverzačka filozofického rázu. Když děláme vážnou hru, tak v ní hledáme odlehčující momenty, protože i v těch nejdramatičtějších okamžicích v životě nastávají situace, kdy se člověk potřebuje zasmát. A naopak v komedii hledáme nějaký přesah hlubšího rázu. Když se divák může zasmát, o to víc se může ponořit do hloubky konkrétní myšlenky. Přijde nám nejlepší taková ta hra na ostří nože mezi komickým a vážným.

Našel jste ve ztvárnění postavy pana Agazziho nějakou novou komediální polohu?

Postavy v Každý má svou pravdu jsou à la felliniovské figurky. Takže je to hledání na ostří nože mezi zábavností hraničící se šmírou a uvěřitelností. Pro nás jako pro soubor bylo nejtěžší, abychom si na jevišti vzájemně nebrali pozornost. V té souhře to bylo náročné. Ale myslím, že se nám to už podařilo takzvaně „učesat“.

Myslíte si, že lidé na počátku 20. století věřili více tomu, co viděli, než lidé v dnešní době?

Nevím, já jsem samozřejmě v té době nežil. Ale za dob mého dětství jsem ještě zažil, že vyrobit knihu, natočit film nemohl každý, bylo to mnohem obtížnější technicky. Platilo víc: „Co je psáno, to je dáno.“ Než vůbec mohl někdo něco vydat, musel si to hodně dobře rozmyslet. A alespoň podle toho, co jsem slyšel z vyprávění, platilo víc čestné slovo, a to i v bankovníctví. Tak se domnívám, že lidé dřív důvěřovali tomu, co viděli, více než dnes.